

Перзенттерди абайлайлы, адамдар!

 Материалдын эн белгиси

The Title: Перзенттерди абайлайлы, адамдар!

тил: Кыргызча

Кошулган дата: Jan 17,2009

Кыскача: Кувейтте чыга турган “Аль-Манар” журналынан которулуп, “Ислам Нуру” газетасына жарыяланган бул макала, аталышынан эле кырып тургандай, балдардын тарбиясына арналган. Анда ата-эненин йдыг жаёжалдары бьбьктърдн психологиясына терс таасирин тийгизиши жьнндь баяндалат.

 : عربي

нече ирет көргөзүлдү: 1118

Линк: <http://www.islamhouse.com/p/191623>

Кьпчлк учурларда й-бльдг ата менен эненин жаёжалдарына мектеп жашына жетпеген балдары кбь болушат. Бул курактагы наристелердин чьйрьдн таасирлен\с ьт\ кчт\ болот. алардын назик жрьктор жаёжал мезгилиндеги бакырык-кыйкырыктарга, жулмалашып-тытышууларга, ур-токмокторго, ата-эненин каардан коркунучтуу кубарган жздьрнъ, чекчейген кздьрнъ, алардан бирьснн эшикти тарсылдата жаап йдн чыгып кет\снъ же болбосо йльрнъ кошуна-колоёдорун, тууган-уруктарын чогулуп алышып, жаёжалды талкуулаган кьрнштъргь чыдай албайт. йндь ушундай жрьк ооруткан жаёжалдар боло бергендиктен бейкнъ балдардын жздьр саргарып, кздьр катуу корккон адамдын кьзндьй чекчейип, ушул абалда кир-чир кийимчен, жылаёайлак, бармактарын соруп, тырмактарын тиштегилеген бойдон, ыйлап-сыктап эшикте калышат. Ёздьрнн "дйнълк проблемалары" менен болуп, бири-бирине оёураёдап, абийирлерин тьгп, шерменде болуп жаткан ата-эне, ьздьрнн бул абалдары балдарына кандай таасир берип жатканын ойлоп да койбойт. "Дйнълк проблема" менен иши жок балакайлар атасына жакындашып, эркелегиси келет. Бирок кздьр жанып, жьрткыч бир макулуктан сьлкът менен гана айырмаланып турган апа аны ьзнн нары тртп же болбосо шапаты менен коюп жиберет! Бул бейкылыктык, бул акмактык баланын жрьгн жаралайт. Эмне кылган кнъснъ таяк жеди ал?! Апасы аны ушунчалык жек кьрбь? Кнъс эмне анын? Ушул йдъ жашаганыбы? Же ата-энеси анын ушул йдъ жашаганы чн урушуп, талашып жаткандыр!!!

Мына ушул сыяктуу ички толкундануулардын запкысында калган бала ьз сезбеген ахыбалда йдн качып чыгып, кьчълърдъ тентиреп жрп калат.

Ата-эне "дйнълк согуштарынан" биз ар эс алып, балдарынын йдъ жок экенин сезип, чыйпылыктап, издеп калышканда байкуш балдар ачкачылыктан чаёкодон кыйналып, "качан бизди бирьж жарым кармап, жазалайт экен" деп ойлоп, кьрнгн адамдан ркп, бир кедей да таппаган далдаа жерлерде бьжрьп отурушкан болот. Анткени, алар " ата-энебиздин жаёжалына биз кнълбз" деген ойлоруна чындап ишенип алышкан болот.

Эгер аларды орган кызматкерлеринен бирьж-жарымы кьрп калып, боору ооруп жардам берейин деп барса, коркуп андан бетер бьжрьп, бир бурчка тыгылып алышат. Кийинекейи чьёёрып, ыйлап, бир аз чоёураагы кир жеёдери менен бьбьгнн жаштары сртп жубатымыш болот. Экъ теё "бул милийса эми бизди камап коет" деп ойлошот. Сунулган тамак-ашты жебейт. "йёьргь алып барып коем" деген милициянын сьзнъ ишенишпейт. "Бизди эптеп трмьгь камаш чн жакшы сйлъп жатат" дешет. Аларды участкага алып барып, йнъ кабар кылынганда, чымын-куюн болуп жетип келген ата-энеси бир-биринин ызасын эми балдарынан алышат: "кайда жрьсёьр ьлгёд кьрьйндьр!", "кьчъгь айтып чыксаёар ьлсёьрб!!!". Анан бечара балдарды уруп-согуп, чымчылаган бойдон сйрп йльрнъ алып кетишет. /йдъ алар ата-эненин ар бир кыймыл аракетинен коркуу менен кбь болуп турушат: "Качан дагы уруша кетишет экен?"

Мындай тозоктуу кндьр баланын нормал жашоосун издеп чыгарат: анын уйкусу, аппетити бузулат. Уктаганда тез-тез чоочулап, жаман, коркунучтуу тштър кьрп, ьз да билбей сийип койчу болот. Ал эми тамак мезгилинде аппетити болбойт. Аз гана тамак жейт. Ашказаны ошону да сиёйре албай, кыйналат. Табарсыгы бошоп, сийдик кармап албай турган болуп калат. Организми алсызданып, ар трл\ психологиялык жана физиологиялык ооруларга тез-тез чалдыгып калат. Нервдик-психологиялык соккулар кьп болгондуктан жз терилери аракеттердикиндей тез-тез "учуп" болор болбоско ыйлап жиберет турган адат чыгарат. Бул балдарды ьз убактысында тийишт\ адис врачтарга кьргьзп дарылантпаса, нервный (жиниккен) болуп калышат. Чоёу ьзн ата-эненин ордуна коюп, алардын "ролун ойноп" кичинесин уруп-кыйноого баштайт. Балдарынын кый-чуусунан зериккен ата-эне дагы экьсн кошоктоп сабап киришет. "Ура берсе эт катат" дегендей, барып-барып балдар уруп-сабоого кьнп, жадагалса кээ бирьльр таяк жегенди самап-сагынуу оорусуна жолугат. Акыр-аягында бул балдар жакшылыктан бт мттърн эп, адам баласына жек кьр\ менен карай турган болуп калат., окууларын, сабактарын таштап коет. Жашоодон кьёл жубатуучу нерселерди издеп, аны кьчъ

балдардан, наркотик заттардан, алкогольдук ичимдиктерден табат. /йндѳг тозок жашоону бир саамга болсо да унуттуруп, кыялдын ширин деѳизинде сздр\ч наркозаттарды сатып алуу чн атасынын акчасын, апасынын алтын буюмдарын уурдап сатат. Анан...кндърдн биринде йгъ келбей калат. Кедей таппаган подвалдардын биринен ѳлк денесин табышат. Ал же ачкачылыктан же болбосо нормадан ашыгыраак дозада наркотик кабыл алуудан ууланып ѳлгън болуп чыгат. Бѳжрѳйгън жаш наристелеринин адыында бири-бирин жеп койчудай теше тиктеп, жулкунушуп, ызырынышып турган ата-эне, ѳздърнн бул жиниккен кърнштър менен коркуудан кѳздърнн каректери катып калган бейкнѳъ бѳѳѳктърн ошол эле ѳлг подвалда калган наркомандын турмуш жолуна тртп жатканын ойлоп да коюшпайт.

Уланган линктер

[Эненин дубасы](#) ([Уланган линк](#)) - ([Кыргызча](#))